Dosarul nr. 3-93/2024

HOTĂRÎRE
În numele Legii

06 februarie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedişin Adelina

examinând în ședință publică cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă Rotaru Mariana către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind anularea actelor administrative și obligarea la emiterea actului administrativ,

constată:

La 17 ianuarie 2024, reclamanta Rotaru Mariana s-a adresat în instanţa de judecată cu acțiune către Casa Națională de Asigurări Sociale, privind anularea actelor administrative și obligarea la emiterea actului administrativ.

În motivarea cererii reclamanta a invocat următoarele.

În fapt, este fostă angajată cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, la moment pensionară pe linia MAI. Din data de 29.09.2023, cu reclamanta au fost încetate raporturile de serviciu în legătură cu demisia, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI. Ca urmare, reclamanta a depus la sediul pârâtului cerere de stabilire a pensiei pe linia MAI. Urmare a cererii depuse, prin Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 1.10.2023; data aprobării - 12.10.2023) CNAS, oficiul Chișinău, Râșcani, i-a stabilit pensie în mărimea de 50%, fiind indicată suma pensiei în mărime de 11222,14 lei. La data de 07.12.2023, reclamanta a făcut cunoștință cu Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării- 11.10.2023; data aprobării- 12.10.2023). La data de 08.12.2023, s-a adresat cu cerere prealabilă cu solicitarea de a fi emisă o decizie prin care să fie revizuită Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), prin care i s-a stabilit pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11222,14 lei, urmând a-i fi calculate toate plățile ce servesc ca bază de calcul și stabilită pensia în mărimea prevăzută de

legislație. Ca urmare, prin scrisoarea nr. 10018/23 din 08.12.2023, i s-a comunicat că cererea prealabilă s-a respins, fiind indicate drept motiv faptul că sumele neluate în calcul nu se încadrează în plăți cu caracter permanent. În așa fel, pârâtul a indicat faptul că nu sunt plăți cu caracter permanent: 1) Sumele plătite pentru premiul anual; 2) Sumele plătite pentru premiul unic; 3) Sumele plătite pentru înlocuirea funcției vacante; 4) Sumele plătite pentru orele suplimentare; 5) Sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare; 6) Sumele plătite pentru indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă. Reieșind din cele menționate în răspunsul la cererea prealabilă, se constatăm că pentru calcularea mărimii pensiei lunare pentru reclamant, pârâtul nu a luat în calcul următoarele plăți reflectate în certificatul privind plata soldei lunare eliberat de academia „Ștefan cel Mare” a MAI: 1) Premiul anual (6873,43 lei) - Colonița nr. 10 din certificat; 2) Premiul anual (16640,00 lei) - Colonița nr. 11 din certificat; 3) Plata pentru munca în cumul (înlocuirea funcției vacante) (32662,86 lei) - Colonița nr. 12 din certificat. În acest sens, pârâtul a respins cererea prealabilă și nu a inclus în baza de calcul a mărimii pensiei toate plățile pe care reclamantul le-a primit și care sunt prevăzute la pct. l al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994. Astfel, având în vedere că sumele indicate în certificatele ce confirmă plățile primite de către reclamantă în funcțiile exercitate în cadrul subdiviziunilor MAI (Academia „Ștefan cel Mare” a MAI), prezentate la CTAS Chișinău (Rîșcani), sunt sume bănești care cad sub incidența prevederilor pct. l al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994, urmând a fi luate în calcul la stabilirea mărimii pensiei, a solicitat în procedură prealabilă de la Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite Decizie prin care a dispune (prin act administrativ) modificarea mărimii pensiei stabilite prin Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 1.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), cu includerea în calculul mărimii pensiei a minelor bănești indicate în certificatele ce confirmă plățile primite de către Rotaru Mariana de la funcțiile exercitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI. De asemenea, la stabilirea mărimii plăților la pensie, reclamanta a mai solicitat a fi luat în calcul aceste sume din momentul în care aceasta a dobândit dreptul la pensie - 29.09.2023. Având în vedere faptul că, reclamanta nu este de acord cu refuzul CNAS de a-i satisface cererea de emitere a actului administrativ, prin care să fie modificată Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 1 2.10.2023), prin care i-a stabilit pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11222,14 lei, pe motiv că nu sunt plăți permanente, apărându-și dreptul încălcat prin înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată argumentează cu următoarele.

În ce privește baza de calcul a pensiei, reclamanta notează că, legislația în vigoare stabilește că bază pentru calculul pensiei sunt toate sumele bănești din care s-au perceput plățile sociale. Or, reținerea sau perceperea plăților la fondul social are anume această

destinație. Astfel, potrivit prevederilor articolului 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, pensia pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile lor se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu. Potrivit aceleiași norme, pensia nu se calculează din plățile compensatorii și din indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Articolul 22 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale stabilește că, baza lunară de calcul la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale o constituie fondul de retribuire a muncii și alte recompense.

Articolul 23 al aceleiași legi stabilește că, tipurile de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii sunt prezentate în anexa nr. 3 la prezenta lege. Aceste sume sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale și nu se iau în considerare la stabilirea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale.

Potrivit anexei nr. 3 din legea citată, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se calculează aferent următoarelor drepturi și venituri: 1) ajutorul material în caz de calamitate naturală și în alte circumstanțe excepționale, acordat prin hotărâre de Guvern sau prin decizia autorității administrației publice locale, din Fondul de susținere a populației; 2) cheltuielile pentru transportul, hrana angajaților și studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate și organizate de către angajator în modul stabilit de către Guvern; 3) sumele compensatorii (cheltuielile de deplasare în interes de serviciu, compensarea prejudiciului cauzat angajaților prin mutilare sau prin altă vătămare a sănătății în procesul muncii), cu excepția compensației pentru concediul nefolosit în caz ce concediere; 4) indemnizațiile plătite conform art. 24 alin. (3) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local; 5) sumele de compensare a salariului neachitat în termenul stabilit, acordate conform Hotărârii Guvernului nr. 535/2003 privind aprobarea Modului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia; 6) sumele primite de către angajații cetățeni ai Republicii Moldova din realizarea proiectelor de asistență tehnică finanțate de către donatorii externi, în cazul în care cordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd scutirea de plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii; 7) sumele primite de persoanele

asigurate pentru asigurările benevole; 8) indemnizația de eliberare din serviciu în mărimile indicate la art. 186 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și la art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, plătită conform legislației; 9) indemnizația acordată militarilor care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor de securitate a statului și ai Centrului Național Anticorupție la eliberarea din serviciu în conformitate cu art. 19 alin. (3) și (5) din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor, art. 47 din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, art. 49 alin. (2) și art. 67 alin. (3), (4) și (8) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art. 55 alin. (1) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, art. 54 din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, art. 51 din Legea nr. 283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră, art. 39 din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007 și art. 35 din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție; 10) indemnizațiile prevăzute la art. 17 din Legea nr. 119/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și la art. 21 din Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; 11) sumele pentru îmbrăcămintea și încălțămintea de protecție și pentru alte mijloace de protecție individuală, pentru lapte și hrană curativ-dietetică, sumele pentru plata biletelor în sanatorii, în casele de odihnă și în instituțiile de întremare pentru copii; 12) sumele ce constituie valoarea cadourilor (premiilor în obiecte) primite de către angajați sau de către foștii angajați la locul de muncă de bază, precum și sumele ce constituie valoarea premiilor în obiecte și sumele recompenselor bănești primite la concursuri și competiții; 13) bursele elevilor, studenților și ale persoanelor care urmează studii postuniversitare, înscrise pentru studiile la zi, stabilite conform legislației, precum și bursele de merit, de studii și sociale, așa cum sunt definite de legislație, acordate persoanelor care urmează studii postuniversitare; 14) sumele plătite elevilor din școlile profesionale polivalente, din școlile de meserii, școlile medii de cultură generală și din colegii pentru lucrările executate de ei; 15) sumele plătite pentru compensarea cheltuielilor de călătorie, de transport al bunurilor și de închiriere a locuinței în caz de transfer sau de trecere în interes de serviciu în altă localitate; 16) retribuirea muncii efectuate în afara orelor de program, virată la bugetul respectiv sau la fondurile de binefacere; 17) indemnizația plătită tinerilor specialiști din contul plătitorului de contribuții pentru concediul acordat după absolvirea instituției de învățământ superior, mediu de specialitate sau secundar profesional; 18) indemnizația unică acordată tinerilor specialiști la angajare, conform Hotărârii Guvernului nr.

321/1998 cu privire la majorarea salariilor angajaților din sfera bugetară; 19) indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă; 20) toate tipurile de prestații sociale plătite beneficiarilor de la bugetele componente ale bugetului public național; 21) veniturile din gestionarea proprietății (dividende, procente, drepturi la cotele de participare); 22) câștigurile din obligațiunile împrumuturilor de stat și sumele primite la stingerea obligațiunilor; 23) câștigurile la loteriile desfășurate în modul și în condițiile stabilite de către Guvern; 24) plățile compensatorii pentru donarea de sânge conform Hotărârii Guvernului nr. 240/2006 cu privire la aprobarea normelor de asigurare cu produse alimentare, medicamente și consumabile a bolnavilor (maturi și copii), precum și a normelor de compensare a donatorilor de sânge și componente sangvine și alimentația lor; 25) sumele primite de către persoanele fizice asigurate sub formă de granturi/ajutoare financiare cu titlu gratuit, acordate de instituții internaționale și naționale, de organizații (fundații) internaționale de binefacere, precum și de agenți economici; 26) sumele plătite pentru dreptul de autor și cele obținute în baza unei convenții civile, cu excepția veniturilor obținute conform contractelor pentru executarea de lucrări sau pentru prestarea de servicii; 27) sumele plătite, conform legislației, pentru implementarea invențiilor și propunerilor de raționalizare, precum și pentru dreptul de autor asupra acestor invenții și propuneri; 28) ajutorul material acordat din mijloacele sindicatelor și patronatelor, în limita unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia; 29) compensațiile și indemnizațiile unice pentru absolvenții instituțiilor de învățământ în primii 3 ani de activitate, acordate conform art. 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și art. 134 alin. (5) și (6) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014; 30) indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau în cazul decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordată conform art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008; 31) sumele de compensare a pagubelor suportate de angajați în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordate în temeiul Legii nr. 278/1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu; 32) ajutorul financiar, premiile și indemnizațiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni de la Comitetul Internațional Olimpic, Comitetul Național Olimpic și Sportiv din Republica Moldova, federațiile și asociațiile sportive naționale și internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la Jocurile Olimpice și la competițiile internaționale oficiale; 33) Premiul Național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile

elevilor, în mărimile stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orășenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale; 34) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de către organele de statistică; 35) compensațiile sau despăgubirile pentru daunele materiale și pagubele morale, cu excepția despăgubirii achitate sub formă de salariu pentru absența forțată de la muncă; 36) sumele obținute de către deținătorii patentei de întreprinzător în urma executării de lucrări sau prestării de servicii aferente genului de activitate incluse în patenta de întreprinzător; 37) drepturile bănești aferente restituirii cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, de securitate a statului și de ordine publică, plătite din bugetul de stat, și anume: a) solda militarilor în termen, a elevilor și a cursanților (studenților) instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială, în mărimile stabilite de către Guvern; b) diurnele plătite conform actelor normative în vigoare; c) indemnizația unică, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată militarilor încadrați în serviciul militar pe bază de contract, imediat după încheierea serviciului în termen și numirea în funcție; d) indemnizația de transfer, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă care îndeplinesc serviciul militar prin contract, în caz de transfer la un alt loc permanent de îndeplinire a serviciului militar care necesită mutarea într-o altă localitate; e) compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare cu rație alimentară și echipament, în mărimea stabilită de către Guvern; f) compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ; g) compensația bănească pentru procurarea sau construcția unui spațiu locativ; h) indemnizația unică, în mărimea stabilită de către Guvern, plătită absolvenților instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială; i) indemnizația lunară, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată rezerviștilor, militarilor în rezervă chemați la cantonamente și cetățenilor încorporați pentru pregătirea militară obligatorie; j) indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și pentru colaboratorii detașați la aceste instituții; 38) compensația bănească acordată din bugetul de stat persoanelor beneficiari ai Programului de stat „Prima casă” în modul stabilit de către Guvern; 40) compensațiile bănești anuale acordate personalului didactic din învățământul general public conform modului stabilit de către Guvern; 41) plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2.

Indică reclamanta că, examinând totalitatea de poziții enumerate de lege și raportând la plățile reflectate în certificatul, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău, se constată că, nici una din plățile respective nu se includ în această listă. Prin urmare, pârâtul neîntemeiat nu a luat în calcul ca bază pentru stabilirea mărimii pensiei, plățile invocate.

La fel, notează reclamanta că, potrivit pct. l al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, pensiile persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu.

Pct. 3 al aceleiași Hotărâri de Guvern stipulează că, în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent. Astfel, referitor la plățile indicate la poziția „munca prin cumul” din poziția 12 din certificatul bănesc, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare”, se reiterează că, acestea au fost efectuate în legătură cu prestarea muncii prin cumul, reprezentând plată salarială pentru munca prestată suplimentar, respectiv acestea nu pot fi considerate plăți acordate nepermanent, ori constituie plăți salariate din care sunt achitate contribuții de asigurări sociale. Or, potrivit prevederilor art. 53 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 288/2016 privind fincționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcționarul public cu statut special nu are dreptul să desfășoare alte activități remunerate, pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul unor societăți comerciale, cooperative, întreprinderi de stat sau municipale, precum și în cadrul unor organizații necomerciale din sectorul privat sau public, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privințe, este de competența autorității în care funcționarul este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat și de reprezentare a statului în societățile economice. Modul de cumulare a acestor activități cu funcția publică cu statut special se stabilește de către Guvern.

Mai invocă reclamanta că, potrivit prevederilor articolului 23 alin. (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar, condițiile generale de

prestare a muncii prin cumul de către angajați sunt reglementate de prevederile Codului muncii al Republicii Moldova, dacă Legile speciale nu prevăd altfel.

Prin urmare, articolul 53 al Legii nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nu indică modalități distincte de cumulare de către funcționarii publici cu statut special, deci, urmează a fi aplicate prevederile articolului 267 alin. (1) al Codului muncii, ce în mod direct indică că munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct.

Aplicativ în prezenta speță este și faptul că, salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă, prin urmare, această prevedere comportă consecințe juridice, presupunând mai întâi că, condițiile de exercitare și realizare a muncii prin cumul subzistă regimului comun și nu cunoaște derogări.

În privința plăților indicate la poziția „premiul anual", poziția 10 din certificatul bănesc eliberat de Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, reclamanta reiterează că, acestea constituie plată permanentă, deoarece se achită anual și pentru întreaga perioadă a anului. Suma respectivă nu reprezintă o plată sporadică și nici ocazională. Aceasta este o plată permanentă care, deși este achitată o dată în an, se referă la întreaga perioadă a anului. Mai mult ca atât, această plată nu este o plată compensatorie și nu reprezintă indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, așa cum o stabilește art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Prin urmare, odată ce prevederile art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne stabilește că, drept bază pentru calcularea mărimii pensiei nu se iau plățile compensatorii și indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, iar plata respectivă nu reprezintă nici plată compensatorie și nici indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, respectiv refuzul pârâtului de a include această plată drept bază pentru calcularea mărimii pensiei reclamantei, este unul ilegal și neîntemeiat.

Referitor la plățile, indicate la poziția nr. 11, „premiu unic" din certificatul bănesc eliberat de Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, reclamanta reiterează că, acestea constituie plăți care nu reprezintă o plată compensatorie și nu reprezintă o indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, prin urmare, conducându-se de prevederile art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor

interne, ce stabilește că drept bază pentru calcularea mărimii pensiei nu se iau plățile compensatorii și indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, iar plățile respective nu reprezintă nici plată compensatorie și nici indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Totodată, reclamanta menționează, la cele relatate că potrivit prevederilor articolul 4 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, pensiile stabilite în conformitate cu prezenta lege se plătesc din fondul de pensii. Veniturile fondului de pensii provin din: a) contribuțiile de asigurări sociale de stat; c) transferurile de la bugetul de stat; d) alte venituri, prin urmare, în situația descrisă în speța dedusă judecății în mod cert se constată că calcularea mărimii pensiei urmează a fi efectuată cu includerea în calcul, inclusiv, și a veniturilor realizate de către reclamantă din care au fost reținute contribuții de asigurări sociale. Or, din moment ce reclamanta a contribuit din venitul realizat la bugetul de asigurări sociale de stat, acesta în mod direct este îndreptățită de a beneficia de dreptul de a primi pensie cu includerea în calcul a tuturor veniturilor realizate și prevăzute de lege, inclusiv veniturile din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale de stat, iar refuzul pârâtului este considerat a fi unul ilegal și neîntemeiat, or potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) al Legii nr. 156/1998 privind sistemul de pensii, dreptul la pensie nu poate fi cedat, total sau parțial, cum de fapt nu poate fi limitat decât în mod legal și potrivit prevederilor legale.

Mai menționează, că o atare soluție juridică a fost apreciată ca fiind corectă de Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție la pronunțarea în recurs a decizia din 19 septembrie 2018, în dosarul nr. 3r/a-943/18, la cererea de chemare în judecată depusă de Gherman Marian împotriva Ministerului Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la obligarea recalculării pensiei, dar și alții.

În același timp, mai menționează reclamanta și faptul că, refuzul în a calcula cuantumul pensiilor anume pe aceste motive, reprezintă o practică obișnuită și îndelungată pentru pârât, iar instanțele de judecată constată cu regularitate netemeinicia refuzurilor și obligă CNAS la calcularea și stabilirea corectă a mărimii pensiei, însă acest fapt nu este luat în calcul de către pârât.

Prin urmare, consideră reclamanta că, contrar prevederilor punctelor 1 și 3 ale Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21.02.1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar, la stabilirea mărimii pensiei reclamantei, pârâtul nu a luat în calcul plățile efectuate în legătură cu

deținerea prin cumul la Academia „Ștefan cel Mare”, dar și alte plăți indicate în certificatul bănesc eliberat de Academia „Ștefan cel Mare”.

Urmare celor menţionate şi în temeiul prevederilor Codului administrativ, reclamanta Rotaru Mariana solicită:

- admiterea prezentei cereri de chemare în judecată;

- constatarea ca fiind ilegal, refuzului pârâtului CNAS, operat prin răspunsul din 18.12.2023;

- obligarea pârâtului CNAS de a emite actul administrativ prin care să modifice decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), prin care s-a stabilit reclamantei Rotaru Mariana pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11 222,14 lei, incluzând în mărimea pensiei stabilite, având ca bază de calcul al mărimii pensiei a sumelor bănești primite de reclamantă pe parcursul ultimului an de activitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și anume plățile de la pozițiile 10, 11, 12 din certificatul nr. 328 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, începând cu 29.09.2023, cu ulterioarele indexări conform legislației în vigoare. (f.d. 5-13)

În ședința de judecată, *reclamanta Rotaru Mariana*, nu s-a prezentat fiind citată în modul prevăzut de lege, însă *reprezentantul reclamantului – avocatul Trofimov Igor*, acționând în baza mandatului din 21 ianuarie 2025 (f.d. 39), a menționat că susține în totalitate acțiunea înaintată, solicitând admiterea pretențiilor după cum au fost formulate, din motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Ghencea Constantin, acționând în baza procurii din 13 ianuarie 2025 (f.d. 41), în ședința de judecată a specificat că nu recunoaște acțiunea reclamantei Rotaru Mariana, solicitând respingerea acesteia ca neîntemeiată din motivele de fapt și de drept expuse în referința depusă.

Așadar, se atestă că, *prin referința depusă la 26 aprilie 2024*, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a recunoscut acţiunea şi a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, pe următoarele motive de fapt şi de drept.

Indică pârâtul că, Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), a examinat materialele dosarului civil cu referire la cererea de chemare în judecată înaintată de Rotaru Mariana către CNAS, cu privire la constatarea ca fiind ilegal, refuzul CNAS operat prin răspunsul din 18.12.2023, obligarea CNAS de a emite actul administrativ prin care să modifice Decizia nr.92/2023/49033, prin care s-a stabilit pensia în cuantum de 50%, având ca bază de calcul al mărimii pensiei sumele bănești primite pe parcursul ultimului an de activitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și anume plățile de la pozițiile 10, 11, 12 din certificatul nr. 328 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI începând cu 29.09.2023, cu ulterioarele indexări conform legislației în vigoare, comunică

următoarele.

Conform art. 48 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne ș sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securități statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern (redacția Legii nr. 282/2016, în vigoare 01.01.2017).

În conformitate cu art. 44 alin. (2) al Legii nr. 1544/1993, pensia pentru vechime în muncă se calculează din: salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu.

Conform pct. 1 - 4 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerile interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, stipulează că, pensia se calculează din salariul de funcție, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte e concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompensele plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent. Evidențiază faptul, că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor, deoarece nu încadrează în plățile cu caracter permanent.

Totodată, pârâtul menționează că art. 10 alin. (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, prevede că premiul unic, premiul anual se cataloghează ca supliment la salariu și nu constituie plăți cu caracter permanent. Urmare examinării dosarului personal de pensionare, s-a constatat că la data 09.10.2023 reclamanta s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani cu o cerere privind acordarea pensiei pentru vechime în muncă în temeiul Legii nr. 1544/1993. În urma examinării actelor justificative înaintate, organul de asigurări sociale a stabilit pensia pentru vechime în muncă, începând cu 30.09.2023, în proporție de 50%, din suma soldei și vechimea confirmată de 25 ani 01 luni 28 zile. În calculul pensiei au fost incluse toate perioadele confirmate prin certificatul privind calculul vechimii în

muncă și venitul asigurat cu caracter permanent.

Totodată, comunică pârâtul că, la dosarul de pensionare a fost prezentat certificatul privind plata soldei lunare și ajutorul material pentru calcularea pensiei nr. 328 din 06.10.2023 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, în care neîntemeiat, contrar prevederilor art. 44 al Legii nr. 1544/1993 și pct. 1-4 al Hotărârii menționate mai sus au fost incluse plăți cu caracter temporar, plata pentru premiul anual (6873,43 lei), premiul unic (16640,00 lei) și înlocuirea funcției vacante (32662,86 lei). În așa mod, având în vedere că plățile solicitate de reclamantă de a fi incluse în calculul pensiei sunt plăți care nu sunt acordate permanent, respectiv nu pot fi incluse în calculul pensiei pentru vechime în muncă. Reieșind din cele relevate supra, se constată netemeinicia în fond al acțiunii reclamantei, Casa Națională solicită instanței de judecată să dea o apreciere obiectivă și multiaspectuală celor invocate în prezenta referință.

În temeiul celor expuse, în conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) al Codului administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale, solicită a respinge integral acțiunea reclamantei Rotaru Mariana către Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind neîntemeiată. (f.d. 24-26)

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părților litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantei Rotaru Mariana este întemeiată și urmează să fie admisă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova statuează că, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi

volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit normei art. 16 Cod administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

În corespundere cu art. 137 Cod administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale.

Conform art. 225 alin. (1) şi (2) Cod Administrativ, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) şi-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 şi 219 Cod administrativ, instanţa de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanţa de contencios administrativ îl constituie anularea actelor administrative individuale defavorabile.

În privința competenței instanţei de judecată la examinarea acţiunii în contencios administrativ se constată că competenta, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) şi art. 196 alin. (1) Cod administrativ, revenea, la momentul depunerii, Judecătoriei Chişinău (sediul Rîșcani). Prin urmare acţiunea a fost depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) şi art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanţa de judecată constată că, reclamanta a respectat procedura de depunere a acţiunii, precum şi termenul de depunere a acţiunii în instanţa de contencios administrativ, motiv pentru care instanţa judecătorească constatând că acţiunea este admisibilă, va purcede la examinarea

fondului acesteia.

În ședința de judecată s-au constatat cu certitudine următoarele.

Reieșind din actele dosarului, la 9 octombrie 2023, reclamanta Rotaru Mariana s-a adresat către CTAS Rîșcani, mun. Chișinău cu cerere, înregistrată cu nr. 92/2023/6020, privind stabilirea/reexaminarea pensiei. (f. 2 dosar administrativ)

Prin decizia CTAS Rîșcani, mun. Chișinău nr. 92/2023/49033 creată la 11 octombrie 2023, privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă, reclamantei Rotaru Mariana i-a fost stabilită pensia în cuantum de 11 222,14 lei, începând cu 30.09.2023, fiind calculat stagiul total și stagiul special de 25 ani 2 luni. (f.d. 16 verso; f. 1 dosar administrativ)

La 8 decembrie 2023, Rotaru Mariana s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă prin care și-a exprimat dezacordul cu Decizia CTAS Rîșcani, mun. Chișinău nr. 92/2023/49033 privind stabilirea pensiei și a solicitat anularea acesteia cu recalcularea pensiei pentru vechime în muncă. (f.d. 17-19)

Prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10018/23 din 18 decembrie 2023, autoritatea publică pârâtă a comunicat reclamantei că, în urma examinării cererii prealabile cu nr. M-10018/23 din 08.12.2023, Casa Națională de Asigurări Sociale, comunică următoarele. Potrivit dosarului de pensionare, s-a constatat, că începând cu data de 30.09.2023 Rotaru Mariana este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, în temeiul Legii nr. 1544/1993, în proporție de 50% din suma soldei primite înainte de concediere. Cuantumul pensiei pentru vechime în muncă, a fost calculat prin prisma art. 44 din Legea nr. 1544/1993 și pct. 1 - 4 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, care stipulează că, pensia se calculează din salariul de funcție, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu, cu excepția plăților compensatorii și a indemnizației bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. La calcularea cuantumului pensiei, se include media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor, care conform legislației în vigoare sunt acordate permanent. Prin extrasul din ordin cu privire la încetarea raportului de serviciu, emis de Academia „Ștefan cel Mare" al MAI, se adeverește că Rotaru Mariana a încetat raportul de serviciu începând cu data de 29.09.2023 și în cuantumul pensiei au fost luate în calcul sumele reflectate în certificatul privind solda bănească cu nr. 328 din 06.10.2023, cu excepția sumelor plătite pentru premiul anula (6873,43 lei), premiul unic (16640,00 lei) și suma pentru înlocuirea funcției vacante (32662,86 lei). Remarcă faptul, că sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare, indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă, sumele pentru ore suplimentare, inclusiv premiile nu se iau în calculul pensiilor,

deoarece nu se încadrează în plățile cu caracter permanent. Reieșind din cele expuse mai sus, temei de anulare a deciziei nr. 92/2023/49033 și de a satisface solicitările adresate privind recalcularea cuantumului pensiei, cât și pretențiile subsecvente, nu este (f.d. 20).

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale pre-citate, instanța de judecată, constată că reclamanta a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, nu există. În astfel de circumstanțe, fiind respectată procedura și termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ, instanța judecătorească va soluționa fondul cauzei.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile legii contenciosului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel – orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău nr. 92/2023/49033 creată la 11 octombrie 2023 și aprobată la 12 octombrie 2023, precum și decizia adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10018/23 din 18 decembrie 2023, prin care s-a respins cererea prealabilă și cerința de obligare a Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită un act administrativ individual favorabil, privind recalcularea cuantumului pensiei lui Rotaru Mariana.

Starea de fapt stabilită pe parcursul examinării cauzei denotă următoarele.

Reclamanta Rotaru Mariana este beneficiară de pensie din data de 30 septembrie 2020, care i-a fost stabilită prin decizia nr. 94/2020/93723 din 30 septembrie 2023, în

baza Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993, art. 13 lit. a), b), c), d). (f. 1 dosar administrativ)

Astfel, cuantumul pensiei reclamantei Rotaru Mariana, a fost stabilit în sumă de 11 222,14 lei, cu indexările ulterioare.

La 6 octombrie 2023, de către Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, în privința reclamantei Rotaru Mariana a fost eliberat Certificatul cu nr. 328, privind plata soldei lunare și a ajutorului material pentru calcularea pensiei, pentru perioada septembrie 2022 – august 2023. (f.d. 15)

Potrivit art. 47 din Constituția Republicii Moldova, (1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea şi bunăstarea, lui şi familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum şi serviciile sociale necesare. (2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

În temeiul art. 323 Codul muncii, (1) Salariaților care au încheiat un contract individual de muncă cu unitățile militare, instituțiile sau organizațiile Forțelor Armate ori cu cele ale autorităților publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special, precum și persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislația muncii, cu particularitățile prevăzute de actele normative în vigoare. (2) În conformitate cu sarcinile unităților militare, instituțiilor şi organizațiilor menționate la alin.(1), pentru salariații acestora se stabilesc condiții distincte de salarizare, înlesniri și avantaje suplimentare.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, militarii care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri 12 beneficiază de dreptul la pensie viageră pentru vechime în muncă, dacă au vechimea respectivă în serviciu militar și în organele afacerilor interne.

Articolul 2 alin. (1) din Legea menționată indică că, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

În conformitate cu art. 13 din Legea asigurării cu pensii a militarilor şi a

persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne şi din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544-XII din 23.06.1993, dreptul la pensie pentru vechime în serviciu îl au: a) militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, care la 1 iulie 2011 au o vechime în serviciu de cel puțin 20 de ani şi 6 luni. În fiecare an ulterior, vechimea în serviciu se majorează, până la atingerea vechimii în serviciu de 25 de ani, conform tabelului; b) militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu pentru limită de vârstă sau din motive de boală, care, în ziua eliberării din serviciu, au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani şi 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne; c) militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din motive de sănătate limitată sau în caz de reorganizare a statelor, care, în ziua eliberării, au atins limita de vârstă în serviciul militar prin contract sau în serviciul în organele afacerilor interne şi au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani calendaristici, din care cel puțin 12 ani şi 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne; d) militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne, precum şi funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din alte motive decât cele expuse la lit. b) şi c) din prezentul articol, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 12 ani şi 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne, la atingerea vârstei de pensionare stabilite de Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii.

În contextul celor enunțate, instanța de judecată remarcă că, autoritatea publică pârâtă, prin răspunsul la cererea prealabilă a menționat că, nu sunt plăți cu caracter permanent: 1) Sumele plătite pentru premiul anual; 2) Sumele plătite pentru premiul unic; 3) Sumele plătite pentru înlocuirea funcției vacante; 4) Sumele plătite pentru orele suplimentare; 5) Sumele plătite pentru concediile de odihnă anuale suplimentare; 6) Sumele plătite pentru indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă.

Prin urmare, se constată cu certitudine că, pentru calcularea mărimii pensiei pentru reclamanta Rotaru Mariana, pârâtul nu a luat în calcul următoarele plăți reflectate în certificatul privind plata soldei lunare eliberat de academia „Ștefan cel Mare” a MAI la 6 octombrie 2023: - premiul anual în sumă de 6873,43 lei; - premiul anual în sumă de 16

640,00 lei; - plata pentru munca în cumul (înlocuirea funcției vacante) în mărime de 32 662,86 lei.

Instanța de judecată consideră imperios de a specifica că, legislația în vigoare stabilește că bază pentru calculul pensiei sunt toate sumele bănești din care s-au perceput plățile sociale. Or, reținerea sau perceperea plăților la fondul social are anume această destinație.

Reieșind din conținutul art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, se atestă că, pensia pentru militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, pentru persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și pentru funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile lor se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în serviciu primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăți, sporuri și suplimente primite în ultimul an de serviciu. Potrivit aceleiași norme, pensia nu se calculează din plățile compensatorii și din indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

Articolul 22 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, stabilește că, baza lunară de calcul la care angajatorul datorează contribuția de asigurări sociale o constituie fondul de retribuire a muncii și alte recompense.

Potrivit art. 23 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale, tipurile de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii sunt prezentate în anexa nr. 3 la prezenta lege. Aceste sume sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale și nu se iau în considerare la stabilirea cuantumului prestațiilor de asigurări sociale.

Așadar, conform anexei nr. 3 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se calculează aferent următoarelor drepturi și venituri: 1) ajutorul material în caz de calamitate naturală și în alte circumstanțe excepționale, acordat prin hotărâre de Guvern sau prin decizia autorității administrației publice locale, din Fondul de susținere a populației; 2) cheltuielile pentru transportul, hrana angajaților și studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate și organizate de către angajator în modul stabilit de către Guvern; 3) sumele compensatorii (cheltuielile de deplasare în interes de serviciu, compensarea prejudiciului cauzat angajaților prin mutilare sau prin altă vătămare a sănătății în procesul muncii), cu excepția compensației pentru concediul nefolosit în caz ce concediere; 4) indemnizațiile plătite conform art. 24 alin. (3) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local; 5)

sumele de compensare a salariului neachitat în termenul stabilit, acordate conform Hotărârii Guvernului nr. 535/2003 privind aprobarea Modului de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia; 6) sumele primite de către angajații cetățeni ai Republicii Moldova din realizarea proiectelor de asistență tehnică finanțate de către donatorii externi, în cazul în care cordurile internaționale la care Republica Moldova este parte prevăd scutirea de plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii; 7) sumele primite de persoanele asigurate pentru asigurările benevole; 8) indemnizația de eliberare din serviciu în mărimile indicate la art. 186 din Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003 și la art. 42 alin. (6) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, plătită conform legislației; 9) indemnizația acordată militarilor care îndeplinesc serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și ale sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor de securitate a statului și ai Centrului Național Anticorupție la eliberarea din serviciu în conformitate cu art. 19 alin. (3) și (5) din Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor, art. 47 din Legea nr. 134/2008 cu privire la Serviciul de Protecție și Pază de Stat, art. 49 alin. (2) și art. 67 alin. (3), (4) și (8) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, art. 55 alin. (1) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, art. 54 din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, art. 51 din Legea nr. 283/2011 cu privire la Poliția de Frontieră, art. 39 din Legea Inspectoratului General pentru Situații de Urgență nr. 93/2007 și art. 35 din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție; 10) indemnizațiile prevăzute la art. 17 din Legea nr. 119/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică și la art. 21 din Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; 11) sumele pentru îmbrăcămintea și încălțămintea de protecție și pentru alte mijloace de protecție individuală, pentru lapte și hrană curativ-dietetică, sumele pentru plata biletelor în sanatorii, în casele de odihnă și în instituțiile de întremare pentru copii; 12) sumele ce constituie valoarea cadourilor (premiilor în obiecte) primite de către angajați sau de către foștii angajați la locul de muncă de bază, precum și sumele ce constituie valoarea premiilor în obiecte și sumele recompenselor bănești primite la concursuri și competiții; 13) bursele elevilor, studenților și ale persoanelor care urmează studii postuniversitare, înscrise pentru studiile la zi, stabilite conform legislației, precum și bursele de merit, de studii și sociale, așa cum sunt definite de legislație, acordate persoanelor care urmează studii postuniversitare; 14) sumele plătite elevilor din școlile profesionale polivalente, din școlile de meserii, școlile medii de cultură generală și din colegii pentru lucrările

executate de ei; 15) sumele plătite pentru compensarea cheltuielilor de călătorie, de transport al bunurilor și de închiriere a locuinței în caz de transfer sau de trecere în interes de serviciu în altă localitate; 16) retribuirea muncii efectuate în afara orelor de program, virată la bugetul respectiv sau la fondurile de binefacere; 17) indemnizația plătită tinerilor specialiști din contul plătitorului de contribuții pentru concediul acordat după absolvirea instituției de învățământ superior, mediu de specialitate sau secundar profesional; 18) indemnizația unică acordată tinerilor specialiști la angajare, conform Hotărârii Guvernului nr. 321/1998 cu privire la majorarea salariilor angajaților din sfera bugetară; 19) indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă; 20) toate tipurile de prestații sociale plătite beneficiarilor de la bugetele componente ale bugetului public național; 21) veniturile din gestionarea proprietății (dividende, procente, drepturi la cotele de participare); 22) câștigurile din obligațiunile împrumuturilor de stat și sumele primite la stingerea obligațiunilor; 23) câștigurile la loteriile desfășurate în modul și în condițiile stabilite de către Guvern; 24) plățile compensatorii pentru donarea de sânge conform Hotărârii Guvernului nr. 240/2006 cu privire la aprobarea normelor de asigurare cu produse alimentare, medicamente și consumabile a bolnavilor (maturi și copii), precum și a normelor de compensare a donatorilor de sânge și componente sangvine și alimentația lor; 25) sumele primite de către persoanele fizice asigurate sub formă de granturi/ajutoare financiare cu titlu gratuit, acordate de instituții internaționale și naționale, de organizații (fundații) internaționale de binefacere, precum și de agenți economici; 26) sumele plătite pentru dreptul de autor și cele obținute în baza unei convenții civile, cu excepția veniturilor obținute conform contractelor pentru executarea de lucrări sau pentru prestarea de servicii; 27) sumele plătite, conform legislației, pentru implementarea invențiilor și propunerilor de raționalizare, precum și pentru dreptul de autor asupra acestor invenții și propuneri; 28) ajutorul material acordat din mijloacele sindicatelor și patronatelor, în limita unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de către Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia; 29) compensațiile și indemnizațiile unice pentru absolvenții instituțiilor de învățământ în primii 3 ani de activitate, acordate conform art. 11 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995 și art. 134 alin. (5) și (6) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014; 30) indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau în cazul decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordată conform art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008; 31) sumele de compensare a pagubelor suportate de angajați în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale, acordate în temeiul Legii nr. 278/1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a

altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu; 32) ajutorul financiar, premiile și indemnizațiile obținute de către sportivi, antrenori și tehnicieni de la Comitetul Internațional Olimpic, Comitetul Național Olimpic și Sportiv din Republica Moldova, federațiile și asociațiile sportive naționale și internaționale, bursele sportive și indemnizațiile acordate loturilor naționale în vederea pregătirii și participării la Jocurile Olimpice și la competițiile internaționale oficiale; 33) Premiul Național al Republicii Moldova în domeniul literaturii, artei, arhitecturii, științei și tehnicii, precum și premiile elevilor, în mărimile stabilite în actele normative în vigoare, pentru performanțele obținute în cadrul olimpiadelor și concursurilor raionale, orășenești, municipale, zonale, republicane, regionale și internaționale; 34) recompensa acordată membrilor gospodăriilor (familiilor) pentru participarea la sondajele selective efectuate de către organele de statistică; 35) compensațiile sau despăgubirile pentru daunele materiale și pagubele morale, cu excepția despăgubirii achitate sub formă de salariu pentru absența forțată de la muncă; 36) sumele obținute de către deținătorii patentei de întreprinzător în urma executării de lucrări sau prestării de servicii aferente genului de activitate incluse în patenta de întreprinzător; 37) drepturile bănești aferente restituirii cheltuielilor și plăților compensatorii ce țin de executarea obligațiilor de serviciu ale militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă din organele apărării naționale și de ocrotire a normelor de drept, de securitate a statului și de ordine publică, plătite din bugetul de stat, și anume: a) solda militarilor în termen, a elevilor și a cursanților (studenților) instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială, în mărimile stabilite de către Guvern; b) diurnele plătite conform actelor normative în vigoare; c) indemnizația unică, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată militarilor încadrați în serviciul militar pe bază de contract, imediat după încheierea serviciului în termen și numirea în funcție; d) indemnizația de transfer, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă care îndeplinesc serviciul militar prin contract, în caz de transfer la un alt loc permanent de îndeplinire a serviciului militar care necesită mutarea într-o altă localitate; e) compensația bănească, echivalentă normelor de asigurare cu rație alimentară și echipament, în mărimea stabilită de către Guvern; f) compensația bănească pentru închirierea spațiului locativ; g) compensația bănească pentru procurarea sau construcția unui spațiu locativ; h) indemnizația unică, în mărimea stabilită de către Guvern, plătită absolvenților instituțiilor de învățământ din domeniul milităriei și ai instituției de învățământ superior cu statut de mare unitate specială; i) indemnizația lunară, în mărimea stabilită de către Guvern, acordată rezerviștilor, militarilor în rezervă chemați la cantonamente și cetățenilor încorporați pentru pregătirea militară obligatorie; j) indemnizația lunară corespunzătoare categoriei de salarizare pentru efectivul de trupă și

corpul de comandă al instituțiilor penitenciare din municipiul Bender, precum și pentru colaboratorii detașați la aceste instituții; 38) compensația bănească acordată din bugetul de stat persoanelor beneficiari ai Programului de stat „Prima casă” în modul stabilit de către Guvern; 40) compensațiile bănești anuale acordate personalului didactic din învățământul general public conform modului stabilit de către Guvern; 41) plățile efectuate de angajator pentru testarea salariaților în vederea depistării prezenței virusului SARS-CoV-2.

În concluzie, având în vedere prevederile legale enunțate supra, se atestă că, plățile reflectate în certificatul nr. 328 din 06.10.2023, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI în privința reclamantei Rotaru Mariana și prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău pentru calcularea pensiei, nu se includ în lista drepturilor și veniturilor pentru care nu se calculează contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, descrise expres în Anexa nr. 3 la Legea privind sistemul public de asigurări sociale. Prin urmare, autoritatea publică pârâtă neîntemeiat nu a luat în calcul ca bază pentru stabilirea mărimii pensiei reclamantei Rotaru Mariana, plățile invocate.

De asemenea, relevante speței sunt prevederile pct. l al Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, conform cărora, pensiile persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne se calculează din salariul funcției, salariul pentru gradul militar sau special, sporul procentual pentru vechime în muncă, primite înainte de concediere, precum și din media lunară a altor recompense, plăti, sporuri și suplimente, primite în ultimul an de serviciu.

Pct. 3 al aceleiași Hotărâri de Guvern, stipulează că, în media lunară a recompenselor, plăților, sporurilor și suplimentelor se includ recompensele, plățile, sporurile și suplimentele care, conform legislației în vigoare, sunt acordate permanent.

În aceeași ordine de idei, se impune a fi specificat că, plățile indicate la rubrica: „munca prin cumul”, de la poziția 12 din certificatul nr. 328 din 06.10.2023, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare”, au fost efectuate în legătură cu prestarea muncii prin cumul, reprezentând plată salarială pentru munca prestată suplimentar, respectiv acestea nu pot fi considerate plăți acordate nepermanent, ori constituie plăți salariate din care sunt achitate contribuții de asigurări sociale.

Conform prevederilor art. 53 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, funcționarul public cu statut special nu are dreptul să desfășoare alte activități remunerate, pe bază de contract individual de muncă sau alt contract civil în cadrul unor

societăți comerciale, cooperative, întreprinderi de stat sau municipale, precum și în cadrul unor organizații necomerciale din sectorul privat sau public, a căror activitate este controlată, subordonată sau, în anumite privințe, este de competența autorității în care funcționarul este angajat, cu excepția activităților științifice, didactice, de creație, de participare în proiecte de dezvoltare în domeniul de competență în cadrul autorității în care este angajat și de reprezentare a statului în societățile economice. Modul de cumulare a acestor activități cu funcția publică cu statut special se stabilește de către Guvern.

În conformitate cu art. 23 alin. (2) al Legii nr. 270/2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar, condițiile generale de prestare a muncii prin cumul de către angajați sunt reglementate de prevederile Codului muncii al Republicii Moldova, dacă Legile speciale nu prevăd altfel.

În consecință, se reține că, articolul 53 al Legii nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, nu indică modalități distincte de cumulare de către funcționarii publici cu statut special, aplicabile fiind prevederile art. 267 alin. (1) al Codului muncii, unde se specifică că, munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct. Totodată, salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă.

Cu referire la rubrica: „premiul anual”, de la poziția 10 din certificatul nr. 328 din 06.10.2023, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, se notează că suma indicată constituie plată permanentă, deoarece se achită anual și pentru întreaga perioadă a anului. Suma respectivă nu reprezintă o plată sporadică și nici ocazională, aceasta fiind o plată permanentă care, deși este achitată o dată în an, se referă la întreaga perioadă a anului. Mai mult ca atât, această sumă achitată nu este o plată compensatorie și nu reprezintă indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, așa cum o stabilește art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne. Prin urmare, odată ce prevederile art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, stabilește că, drept bază pentru calcularea mărimii pensiei nu se iau plățile compensatorii și indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, iar plata respectivă nu reprezintă nici plată compensatorie și nici indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, respectiv refuzul pârâtului de a include această plată drept bază pentru calcularea mărimii pensiei reclamantei, nu poate fi justificat în acest sens.

Referitor la plățile, indicate la rubrica: „premiu unic”, de la poziția nr. 11, din certificatul nr. 328 din 06.10.2023, eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, se menționează că, acestea constituie plăți care nu reprezintă o plată compensatorie și nu reprezintă o indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an. Prin urmare, reieșind din prevederile art. 44 al Legii nr. 1544/1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, se atestă că, drept bază pentru calcularea mărimii pensiei nu se iau plățile compensatorii și indemnizațiile bănești unice în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an, iar în speță, suma respectivă din certificatul menționat nu reprezintă nici plată compensatorie și nici indemnizație bănească unică în mărimea sumei mijloacelor bănești de întreținere pe un an.

În concluzia celor enunțate supra, instanța atenționează că, potrivit prevederilor art. 4 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, pensiile stabilite în conformitate cu prezenta lege se plătesc din fondul de pensii. Veniturile fondului de pensii provin din: a) contribuțiile de asigurări sociale de stat; c) transferurile de la bugetul de stat; d) alte venituri.

Respectiv, în speța dedusă judecății, se constată cu certitudine că, calcularea mărimii pensiei urmează a fi efectuată cu includerea în calcul, inclusiv, și a veniturilor realizate de către reclamanta Rotaru Mariana din care au fost reținute contribuții de asigurări sociale. Or, din moment ce reclamanta a contribuit din venitul realizat la bugetul de asigurări sociale de stat, acesta în mod direct este îndreptățită de a beneficia de dreptul de a primi pensie cu includerea în calcul a tuturor veniturilor realizate și prevăzute de lege, inclusiv veniturile din care au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale de stat.

În context, nu pot fi reținute de către instanța judecătorească argumentele părții pârâte, expuse în decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10018/23 din 18 decembrie 2023, or acestea nu și-au găsit confirmare și nu au fost susținute prin probe pertinente și concludente.

Prin urmare, instanța de judecată notează că, prin actele anexate la materialele cauzei a fost confirmat dreptul reclamantei la stabilirea și calcularea cuantumului pensiei, luând în considerație datele prezentate în certificatul cu nr. 328, privind plata soldei lunare și a ajutorului material pentru calcularea pensiei, pentru perioada septembrie 2022 – august 2023, eliberat la 6 octombrie 2023 de către Academia „Ștefan cel Mare” a MAI.

În acest context, argumentele autorității publice pârâte sunt apreciate critic de către instanța de judecată, or, este evident că sumele bănești primite de reclamant pe parcursul ultimului an de activitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și anume plățile de la

poziţiile 10, 11, 12 din certificatul nr. 328 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, urmează a fi incluse în mărimea pensiei stabilite, iar autoritatea publică pârâtă nu a invocat argumente serioase care ar justifica refuzul Statului în valorificarea acestui drept, care pentru a fi compatibil cu drepturile fundamentale protejate de lege, urmează a fi proporțional, adică să fie „prevăzut de lege”, să urmărească unul sau mai multe „scopuri legitime” şi să fie „necesar într-o societate democratică”.

În acest context, instanța de judecată reține ca fiind relevantă hotărârea Curții Constituționale nr. 19 din 19.07.2016, care a statuat că, „[...] Pensiile pentru limită de vârstă se acordă pentru munca şi serviciile prestate, prin îndeplinirea unor obligațiuni social importante. Prin natura lor social-juridică primară pensiile sunt sursa principală şi permanentă de subzistență a pensionarilor. Având în vedere dispozițiile Constituției (art. 47 alin. (2)), cetățenii au dreptul de a primi integral pe parcursul întregii vieți pensia stabilită în condițiile Legii nr. 156-XIV. 61. De asemenea, Curtea subliniază că, potrivit art. 10 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat, dreptul la pensie este imprescriptibil. (...) 65. De altfel, în condițiile art. 35 alin. (2) din lege în cazul neachitării la timp a pensiei din vina organului de asigurări sociale care stabilește sau plătește pensia, aceasta se achită fără nici un fel de limite în termen. 66. În același timp, pot exista situații în care pensia nu se încasează la timp din motive ce nu sunt imputabile organului de asigurări sociale, dar nu depind nici de voința beneficiarului pensiei, însă legea și în asemenea situații îl sancționează pe titularul pensiei. (...) 68. Curtea reiterează că dreptul de proprietate nu este unul absolut și poate fi supus unor limitări. În acest context, Curtea reține că o restrângere a drepturilor relative garantate de Constituție trebuie să fie prevăzută de lege, să fie necesară în interesele menționate la art. 54 alin. (2) din Legea fundamentală, să fie proporțională cu situația care a determinat-o și să nu aducă atingere substanței dreptului de proprietate, altfel spus - să servească unui interes public legitim. (...) 72. Prin urmare, cu referire la interesul public în discuție, punând în balanță interesul statului de a stabili anumite termene de apariție, exercitare sau apărare a drepturilor civile în scopul asigurării certitudinii juridice, pe de o parte, și dreptul cetățenilor de a primi integral pe parcursul întregii vieți pensia stabilită în condițiile legii, aceasta fiind, de regulă, sursa lor primară de existență, pe de altă parte, Curtea constată că acesta din urmă prevalează.”

În speța Akdeejeva versus Letonia (2007), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a obligat statul leton la despăgubiri, stabilind că, a fost încălcat articolul 6 din Convenția drepturilor omului și articolul 1 din Protocolul 1, în cazul în care se procedează la recalcularea în minus a pensiei, dat fiind că este vorba despre un drept câștigat.

Conform art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată, în baza unei acțiuni în obligare,

anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Rezumând cele relatate și având în vedere că, autoritatea pârâtă prin actul administrativ individual defavorabil – decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Rîșcani, mun. Chișinău nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), prin care i-a stabilit reclamantei Rotaru Mariana pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11222,14 lei și decizia adoptată în procedura prealabilă – decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 10018/23 din 21 decembrie 2023, prin care s-a respins cererea prealabilă, nu a aplicat corect legea, restricționând nejustificat reclamanta în dreptul acesteia la calcularea pensiei pentru vechimea în muncă, acestea sunt pasibile de anulat, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să emită un act administrativ individual favorabil, prin care să modifice Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), prin care i-a stabilit reclamantei Rotaru Mariana pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11222,14 lei, incluzând în mărimea pensiei stabilite, având ca bază de calcul al mărimii pensiei a sumelor bănești primite de reclamant pe parcursul ultimului an de activitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și anume plățile de la pozițiile 10, 11, 12 din certificatul nr. 328 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, începând cu 29.09.2023, cu ulterioarele indexări conform legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 224 alin.1) lit. b) Cod administrativ, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată depusă de Rotaru Mariana către Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea actelor administrative și obligarea la emiterea actului administrativ, se admite.

Se anulează răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. 100018/23 din 18.12.2023 emis pe marginea cererii prealabile.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ prin care să modifice Decizia nr. 92/2023/49033 (data creării - 11.10.2023; data aprobării - 12.10.2023), prin care i-a stabilit reclamantului Rotaru Mariana pensie în cuantumul de 50%, în mărime de 11222,14 lei, incluzând în mărimea pensiei stabilite reclamantului Rotaru Mariana, având ca bază de calcul al mărimii pensiei a sumelor bănești primite de reclamant pe parcursul ultimului an de activitate la Academia „Ștefan cel Mare” a MAI și anume plățile de la pozițiile 10, 11, 12 din certificatul nr. 328 eliberat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI, începând cu 29.09.2023, cu ulterioarele indexări conform legislației în vigoare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu